

'At-de-tør-symfonikerne' tør stadig

Af Eva Heltberg

Amatørsymfonikerne fylder 60

Min første erfaring med Amatørsymfonikerne var som teenager omkring 1960: Philip, en af mine venner, var blevet optaget på horn i Musik og Ungdoms orkester, og de skulle spille koncert i Tivoli med Ib Eriksson som dirigent.

Jeg fulgte Philip til bagindgangen af koncertsalen, hvor 'kunstnerne' jo går ind. Det var stort: tænk at kende en der spillede i Tivolis koncertsal foran et rigtigt publikum!

Men kort efter forprøven kom han farende ud med panikken malet i ansigtet; måske kunne han ikke spille med alligevel!

Jeg troede han havde truttet i en generalpause eller på anden vis ødelagt musikken, men fadæsen var af en helt anden art: Ib Eriksson var blevet klar over at min hornist-ven ikke havde sort slips på! Ja, han ejede faktisk ikke et slips og havde slet ikke

tænkt på formalia af den art. Jeg kunne naturligvis heller ikke fremtrylle et slips her og nu.

Rædselsslagen gik han tilbage til den navnkundige og strenge Ib Eriksson, der ikke tålte nogen form for slendrian. Stor var derfor min forbløffelse da den debuterende koncertmusiker sad og så helt rigtig orkestral ud der henne til venstre bag i orkestret MED slips. Eller rettere: han var ret snu og havde lånt et paraplyhylster, der på afstand gjorde det ud for den autoriserede del af musikerens standardoutfit. Det blev en på alle måder god koncert.

Dengang hed orkestret ikke Amatørsymfonikerne. Orkestret blev startet af en gruppe unge ambitiøse og foretagsomme amatørmusikere som kammerorkester i 1954. Men allerede få år efter var orkestret vokset og var blevet til et fuldt udbygget symfoniorkester.

Orkestret blev tilknyttet det nystartede projekt Musik og Ungdom i 1956 og blev to år senere optaget i Jeunesses Musicales International – en verdensomspændende

musikorganisation der blev grundlagt i 1945 for at "samle unge om musik i stedet for krig".

Orkestret øvede i Radiohusets sal (i Rosenørns Allé), og koncerterne blev sendt i radioen. Det var (i hvert fald dengang) nok Danmarks bedste amatør-symfoniorkester, og det var meget prestigefyldt at blive optaget der. Det skete (naturligvis!) først efter en audition, der foregik i Danmarks Radio foran bl.a. Kjeld Neiiendam; han var afdelingschef i DR og altså virkelig noget ved musikken.

Efter en årrække stoppede Ib Eriksson som orkestrets faste dirigent, og de fleste af dem der havde skabt orkestret, var ved at overskride udløbsfristen for at kunne gå under navnet 'Musik og Ungdom'. Konsekvensen blev at orkestrets medlemmer fortsatte i stærk stil, men navnet blev ændret til Amatørsymfonikerne.

Amatørsymfonikerne havde stadig Radiohusets koncertsal som fast øvelokale da jeg selv i 1976 for første gang oplevede at spille med som mere forskræmt

end egentlig bly viola. Radiohuset var fast base til slutningen af halvfjerdserne. Jeg husker vores store koncertopførelse af Richard Strauss' 'Alpesymfoni' i 1979 sammen med Studentermusikforeningens Orkester - 130 musikere og kæmpestore alpehorn der strittede hen over scenegulvet!

Vores nye unge og ukendte dirigent Michael Schönwandt kunne med sine bløde bevægelser og lange arme omfavne os alle sammen i en storslået musikalsk oplevelse.

Da orkestret i foråret 2014 var 'backing group' for den debuterende cellist Adam Stadnicki i Rosenørns Allé, var det helt nostalgisk igen at sidde her, hvor vi så ofte har siddet og spillet. Mindre nostalgisk blev det ikke da debutantens lærer professor ved Konservatoriet Morten Zeuthen - ligeledes i et anfald af nostalgi - mindedes da han sad på 3. pult i cellogruppen i Amatørsymfonikerne og spillede!

Fra basun til dirigent!

Det er en tilbagevendende genkendelses-oplevelse når man ser og hører de store professionelle danske orkestre, gang på gang at opdage at 'der sidder jo vores gamle obo' eller stryger eller blæser. Ja, de der har spillet med i firserne, husker den talentfulde unge slagøjsspiller Uffe Savery, der dengang slog på tromme for Amatørsymfonikerne. I det hele taget er det ikke få af de store i det danske musikliv der har fået deres basale orkestererfaringer her. Jeg husker engang i halvfemserne på en af de legendariske sommerture at vores basunist Giordano Bellincampi fik lov til at prøve at dirigere orkestret; det var han ganske god til!

Der sker i det hele taget mange interessante musikalske skift igennem en årrække i en så levende organisme som Amatørsymfonikerne.

Dengang i halvfjerdserne fx hed orkestrets dygtige koncertmester Anne Margrethe Dahl; hun spillede violin på Konservatoriet til hun vist brækkede en arm og skiftede til sang. Men hun var sikkert også blevet en fremragende violinist, hvis hun havde fortsat den vej.

Vores dirigent i de år var i øvrigt hendes far Ole Henrik Dahl, solooboist og professor ved Musikkonservatoriet. Han var en utrolig entusiastisk dirigent, og vi nåede heldigvis at spille med ham igen i sommeren 2011, umiddelbart inden han døde alt for tidligt.

Og stadig oplever vi musikalske tigerspring: Jens Tofte-Hansen, tidligere 1. solofagottist i DR's Symfoniorkester, sidder nu og spiller cello i Amatørsymfonikerne! Og ved mange koncerter kan man se - og høre - tidligere kapelmusikus Troels Svendsen traktere stortrommen. Måske er det forståeligt at et helt liv med violinen under hagen kan føre til et behov for at have noget stort og larmende at slå på!

Ofte er det den næste generation af orkestrets medlemmer der rykker ind og tager over. I det hele taget indgår mange orkestermedlemmer i musikalske dynastier: de er børn af musikere, gift med musikere, har børn, søskende, fætre, kusiner, onkler, tanter

der er musikere. Disse vidt forgrenede familier udgør et sindrigt netværk, og man kan unægtelig føle sig lidt udenfor hvis man ikke selv er blevet til ud fra behovet for fx en cello eller en træblæser til familiekvartetten!

På den anden side er det imponerende at se hvor harmonisk et familieliv kan udspille sig (i bogstavelig forstand) når man kan spille sammen. Musikken har sin egen indbyggede disciplin, og det er oplagt nødvendigt at man lytter til og retter ind efter hinanden. Og desuden holder man jo mund mens man spiller!

Det sociale liv kan det være svært at finde rum til ved orkesterprøver og koncerter; det er ikke god tone hvis ret mange andre end dirigenten taler, men det kan man så selvfølgelig »

DEN RYTMISKE
HØJSKOLE

musik
lydteknik
sangskriver
producer

drh.dk – et musikalsk liv!

« indhente efter veloverstået koncert eller ved andre sammenkomster. Socialt sammenhold opstår naturligvis også på orkestrets mange tournéer i udlandet.

Da vi i 1983 blev inviteret til at optræde i Warszawa, var det en stor oplevelse for mange at møde verden 'bag jerntæppet' og nogle mennesker med en helt anden tilværelse end den vi i Danmark tog for givet. Vi måtte leje et helt fly for at kunne medbringe slagtøj, kontrabasser etc. og spillede i bidende vinterkulde i den kirke hvor Chopin havde spillet (naturligvis - som alt andet i Warszawa - genopført på de gamle ruiner).

Vi spillede på livet løs i vores koncertdress for at holde varmen, publikum sad med pelshuer og bælgvanter - og forlod stille kirken efter sidste tone. Vi troede at også fremførelsen fik en kølig modtagelse, men der tog vi fejl: da vi lidt slukørede havde pakket instrumenterne og kom ud af kirken, blev vi modtaget af det samlede publikum med fakkeloplyst applaus; i Polen klapper man naturligvis ikke i en kirke. Det var gribende, smukt og sært.

Også opførelsen af Haydns Skabelsen i Berlin i februar 2013 var en stor musikalsk oplevelse; men især for musikere og sangere! Vi måtte konstatere - med skam at melde - at antallet af tilhørere var meget begrænset i forhold til et fuldt symfoniorkester og stort kor; det blev selvfølgelig ikke bedre af at Ambassadens kulturaf-

deling havde skrevet forkert tidspunkt for koncerten på nettet i den eneste foramtale af koncerten!

Det ændrede nu ikke ved det storslåede i at være væk sammen, opleve byen sammen og spille et så overdådigt værk.

Det er især den symfoniske musik orkestret dyrker, men som oftest er mindst en af årets 6-8 koncerter et korværk, fx Verdis Requiem i efteråret 2013, og i foråret 2015 skal vi bl.a. opføre Dvoraks Requiem med Rudersdalkoret.

Det er svært at gøre alle tilfreds med valg af repertoire: mange brikker skal gå op, ønsker fra dirigent, instrumentgrupper, men vi når at spille både de store klassiske orkesterværker og nyere musik, men også mere ukendte og ofte vanskelige værker.

Martinu - eller aldrig!

I februar i år kunne orkestret præsentere første opførelse i Danmark af den tjekiske komponist Martinus 2. violinkoncert fra 1943. Stykket var håbløst at spille, node-materialet vanskeligt læseligt, og det lød faktisk direkte grimt!

Men så kom solisten Sophia Bæk med sin violinstemme og bandt det hele sammen til vidunderlig melodisk klang, så det blev smukt. Det er en utrolig oplevelse at være en integreret del af sådan en metamorfose!

Tradition, fornyelse - og høj musikalsk standard har altid karakteriseret Amatør-

symfonikerne. De fleste musikelskere nyder at lytte til eller spille de store symfoniske orkesterværker som Brahms, Tjajkovskij, Beethoven - eller Rachmaninovs helt vidunderlige 2. klaverkoncert, ikke mindst når det er med en guddommelig solist som Marianna Shirinyan, som det var tilfældet ved 60-års jubilæumskoncerten i Tivoli i juni 2014.

Mange var nok lidt skeptiske da jubilæumskoncerten desuden skulle rumme et til lejligheden komponeret og derfor af gode grunde ukendt moderne værk af en helt ung komponist. Men da vi spillede Benjamin de Murashkins orkesterværk 'Tides', blev vi hvirvlet ind i et dragende smukt og moderne stykke musik; på den ene side impressionistisk-romantiske akkord- og stemningsklange, på den anden side tempo- og klangskift i et underfundigt samspil mellem instrumentgrupperne.

Samtidig kunne man også mærke en undertone fra Carl Nielsen. Hvis man havde den opfattelse at ny musik er disharmonisk og ofte kikset udnyttelse af instrumenternes klanglige potentiale, så blev alle her glædeligt overraskede, både musikere og publikum.

Men i et amatørorkester har medlemmerne selvfølgelig mulighed for selv at være med til at vælge repertoire. Orkestret er en levende organisme, og Amatørsymfonikerne tør og kan stadig. Også i 2014 med 60 år i bagagen. Det er enestående

at sidde midt i musikken og være en del af den, mens der vælger lyd; end ikke det mest avancerede stereo- eller quadrofonske grej kan genskabe den oplevelse. Det er også forunderligt at opleve selve processen, fra de første famlende gennemspilninger og frem til det man undertiden tror er umuligt: en faktisk rigtig vellykket koncert. Amatøren har selvfølgelig ikke den professionelle perfektion eller sikkerhed, men det kan trods alt blive stort når alle er intenst opsatte på at det skal lykkes.

Nu er Amatørsymfonikerne, Musik og Ungdoms gamle orkester, så blevet 60 år. Selv om nu kun én enkelt har været med fra starten, har mange været med i mange år. Den faste grundstamme af rutinerede orkestermusikere er fundamentet for det høje niveau, orkestret som oftest kan opnå.

Og der kommer selvfølgelig nye til, hele tiden. Amatørsymfonikerne, der nu har fast øvelokale i Dronninggårdsskolens Koncertsal, har indgået et fast samarbejde med musikskolerne i Rudersdal; forhåbentlig vil det også i fremtiden være medvirkende til en stadig fornyelse af orkestret. Det kan (som i de fleste amatør-orkestre) være svært at få plads i mange af blæsergrupperne, men gode strygere kan orkestret altid bruge!

Et orkester som Amatørsymfonikerne har selvfølgelig oplevet både kriser og stjernestunder, som orkestrets fremragende solofløjte-nist gennem ca. 45 år Hans Gammeltoft-Hansen - på sin sædvanlige underspillede måde - udtalte i forbindelse med 50-årsjubilæet. Betegnelsen 'At-de-tør-symfonikerne' blev lanceret i en sang ved et sommerstævne. Men de tør - og det er forunderligt at det faktisk lykkes så ofte at nå frem til et godt resultat.

BRØNDEN

AMATØRSYMFONIKERNE 60 ÅRS JUBILÆUMSKONCERT

**Onsdag den 11. juni
kl. 19.30**

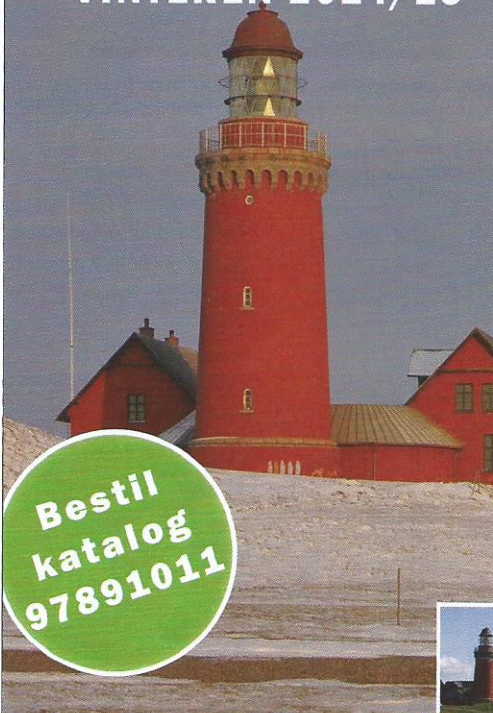
Dirigent: Christian Schmiedescamp
Solist: Marianne Shirinyan

Program:
Benjamin de Murashkin: Tides
Sergei Rachmaninoff: Klaverkoncert nr. 2, c-mol, Op. 18
Carl Nielsen: Symfoni nr. 2, Op. 16

Billetter: 100 kr. købes på www.brøndby.dk/billetexpressen,
i Brønden, Kilden og på Brøndbyvester Bibliotek.

Arranger: Amatørsymfonikerne i samarbejde med Kulturhuset Brønden
Adresse: Kulturhuset Brønden, Brøndby Strand Centrum 60,
2660 Brøndby Strand

UDPLUK AF SENIORHØJSKOLENS MUSIKKURSER - VINTEREN 2014/15

Bestil
katalog
97891011

2014 Efterårets korstævne 12. - 18. november 2014

Med dette korstævne følger vi op på den store interesse i korstævner på Seniorhøjskolen. Kurset er et tilbud til alle voksne korinteresserede. Der arbejdes intensivt med et alsidigt korrepertoire, stemmetræning og intonation. Det er en fordel, men ikke et krav, hvis du har et vist kendskab til nodelæsning. Repertoiret bliver et bredt sammensat program omfattende traditionelle sange og viser, nyere rytmiske satser samt eksempler fra det klassiske repertoire.

Medvirkende:
Martin Ravn
og Ole Jørgensen
Kr. 3.400,-

2015 Musikuge kor & orkester 28. januar - 3. februar 2015

Musikugen er et højskolekursus, der er åbent for alle med netop denne fælles interesse. Udover spil og sang er der morgensang, foredrag, fællesarrangementer og ekskursioner, ligesom kurset naturligvis slutter med en koncert. Koret arbejder med stof fra det traditionelle repertoire med sange og viser samt eksempler fra det klassiske repertoire. Orkestret beskæftiger sig ligeledes med et bredt og blandet repertoire med både folkemusik og klassisk musik. Orkestret akkompagnerer visse sange, som koret arbejder med.

Medvirkende:
Martin Ravn, Charlotte Andersen
& Ole Jørgensen
Kr. 3.600,-

